СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

УДК 821.161.1 - 312.4.09

РИЖЧЕНКО Ольга Сергіївна,

кандидат філологічних наук, старший викладач центру міжнародної освіти та співробітництва Харківської державної академії культури e-mail: eradis80@rambler.ru

ІСТОРИЧНИЙ ПЕРЕВОРОТ У ТВОРЧОСТІ БОРИСА АКУНІНА

Стаття присвячена аналізу останніх творів відомого російського письменника Бориса Акуніна, який останнім часом намагається відійти від детективного жанру, створюючи так звані «власне історичні твори». Детективна творчість відомого літературознавця Григорія Чхартишвілі, який пише під псевдонімом Борис Акунін, постійно привертає увагу як критиків, так і літературознавиів, що досліджують сучасні тенденції розвитку літератури як полікультури. Творчість Бориса Aкуніна ϵ знаковим явищем сучасної мідл-літератури, без якого неможливо скласти повну картину літературного мейнстріму межі ХХХХІ століть. Сучасному літературному процесу властивий відхід від так званих класичних жанрів та орієнтація на створення проміжних жанрів, якими виступають ретро-детективи або історичні детективи, фентезі або так зване фолк-хісторі. Борис Акунін ϵ відомим автором саме ретро-детективів, які принесли йому визнання не лише в Росії, але й далеко за її межами. Але останнім часом сам автор орієнтується на створення саме класичного жанру, власне історичного роману, який би відповідав всім необхідним вимогам та створювався за всіма правилами. Про це свідчать як інтерв'ю самого автора, так і його твори. Сам автор пройшов дуже довгий шлях від детективу на історичному фоні до власне історичного твору, також спробувавши створювати як художні, так і документальні твори. Значним кроком на цьому шляху ϵ й спроба створення метатексту, долучивши до роботи й постійних читачів через так званий блог, у якому Борис Акунін вів дискусію з читачами з приводу тих чи інших історичних подій чи постатей. Останнім часом Борис Акунін намагається створити посібник з історії, у якому представлений як теоретичний розділ документальний твір «Історія Російської держави», так і його практична частина – збірки «Вогняний перст» та «Бох та Шельма», які описують історичні події часів стародавньої Русі «домонгольського періоду» та монгольського ярма.

Ключові слова: власне історичний твір, класичний жанр, мідл-література, мейнстрім, сучасні тенденції розвитку літератури

Постановка проблеми. Останнім часом історичні твори та їх екранізації набули особливої популярності. Сучасні письменники відчули потяг читачів до власної історії та власного коріння, їх намагання поповнити знання як з давньої та середньовічної історії, так і подій, які відбувалися лише два або три століття тому, та є майже сучасними. Але від відомих класичних історичних романів Олексія Толстого або Моріса Дрюона сучасні начебто історичні твори відрізняються намаганням авторів створити не власне історичний роман, а роман на історичному фоні, бо основними подіями у творах є детективна інтрига або любовна колізія, вони є поєднанням пригодницького, авантюрного та сенсаційного романів. Про це свідчать твори англійців Кена Фоллетта та Філіппи Грегорі, які є поєднанням любовного та історичного роману з елементами фантастики (Філіппа Грерогі), та сенсаційного роману з любовним романом (Кен Фоллетт).

Власний мікс історичного роману з іншими популярними жанрами намагається створити і Борис Акунін. Якщо його твори кінця минулого століття та першого десятиліття нового століття були типовим поєднанням детективу та історичного роману, то останні збірки «Вогняний перст» та «Бох та Шельма» є спробою автора відійти від детективної колізії та створити саме історичний роман.

У своєму блозі «Любов до історії» у Живому Журналі Борис Акунін так прокоментував своє захоплення: «Що я люблю історію, ясно з назви мого блогу. У мене таке відчуття, що я з цією любов'ю прямо й народився. Свій перший літературний твір я спробував написати в семирічному віці. Це була історична повість» [1]. Як зазначив сам автор, його «давно тягло написати власне історичний роман» [2], бо <...> «одні письменники мріють стати новими Толстими, інші — новими Чеховими. Я (прийшов час в цьому зізнатися) завжди мріяв стати новим Карамзіним» [3]. Ці досить відверті зізнання Бориса Акуніна окреслюють це одну проблему, пов'язану з його творчістю, а саме власне історичний елемент у творчості автора, його намагання створити власне історичний текст, який би функціонував сам по собі, не беручи за основу детективний сюжет. Саме це й стало предметом нашого дослідження у наступній статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом з'являється все більше дисертаційних робіт, у яких темою дослідження стали романні цикли Бориса Акуніна (К.О Трускова. [4]), або особистісні якості самого автора (Т.В. Овсієнко [5]). Все це свідчить про глибоку зацікавленість літературознавців у творчості Бориса Акуніна, яка й досі є актуальною та значущою частиною існування сучасного літературного процесу початку XXI століття. Більш того, творчість Бориса Акуніна знаходиться у центрі постійної уваги не лише літературознавців та літературних критиків, але й журналістів та літературних оглядачів. Відгуки та коментарі з приводу творів, які виходять друком, майже одразу з'являються в мережі Інтернет, про що свідчить стаття Андрія Зайцева, який вважає що «книгу Бориса Акуніна <«Історія Російської держави»> читати надзвичайно нудно. У першому томі ϵ яскраві зарисовки, цитати з середньовічних хронік, авторські відступи і спроби вийти на сучасні проблеми, але немає вогню, захопленості. Історик Борис Акунін дає поради князям, коментує літописи, але при цьому у читача не виникає відчуття включеності автора в процес» [6]. На наш погляд, Борис Акунін створює свій новий проект саме подвійним, реалізуючи як документальну частину, так і її белетристичне доповнення, тому що обидві частини є своєрідним доповненням одна одної, сухість документальної частини компенсується саме в белетристичному доповненні, якому, на наш погляд, неможливо відмовити у максимальній включеності автора у процес.

Оскільки проект «Історія Російської держави» був заявлений Борисом Акуніним як фундаментальний опис російської історії з часів появи перших «русослов'ян» до початку XX століття, не дивно, що професійні історики-науковці не оставили його осторонь, а майже одразу висловилися з цього приводу. Більш того, новий літературний проект Бориса Акуніна «<...> викликав бурхливі дискусії та величезні (в тому числі й розгромні) рецензії професійних істориків» [7, 98]. Доктори наук І.М. Данілевський та Ю. Петров вважають, що Борис Акунін швидше автор альтернативної історії, ніж новий російський Карамзін. На їх погляд, на сучасному етапі розвитку історичної науки неможливо створити фундаментальний історичний твір самотужки.

З ними згоден й історик Павло Корчагін [8], який вказує на те, що автор припускається кількох помилок у викладі основних подій та спирається на роботи істориків дореволюційної доби, ігноруючи набутки радянської та пострадянської історичної науки. Павло Корчагін відмічає, що акунінський проект не зацікавить професійних істориків, бо презентує дилетантську форму викладення історичних фактів. Але вельмишановний історик не звертає увагу на той факт, що знаний літературознавець, який закінчив історичнофілологічний факультет Інституту країн Азії та Африки, Григорій Шалвович Чхартишвілі обрав один зі своїх відомих псевдонімів, який стоїть на титульному листі його проекту. Саме псевдонім та проект вказують більш на літературний, белетристичний, ніж науковоісторичний характер праці «Історія Російської держави». Більш того, як зазначив сам Павло Корчагін, історична наука дуже стрімко розвинулася протягом минулого століття, а наукові праці істориків не розраховані на пересічного читача, який не має необхідної професійної освіти. Іншими словами, наукові праці з історії розраховані на так зване «коло обраних», яке налічує досить невелику кількість професійних істориків. Мета ж Бориса Акуніна цілком

протилежна. Він намагається залучити якомога більше читачів, привернути увагу якомога більшої кількості освічених людей до сучасних проблем. Автор запрошує свого читача до діалогу, який повинен змусити його міркувати та робити логічні висновки. Тому йому не досить доречно, на наш погляд, ставити за вину намагання популяризувати історичну науку, яка останнім часом не користується великим попитом у сучасної молоді.

Але, якщо відсторонитися від власне історичного напрямку проекту «Історія Російської держави» та поглянути на нього з точки зору повноцінного белетристичного твору, то літературознавчий аналіз останніх творів Бориса Акуніна можна знайти у працях А.В. Архангельської [7]. Як зазначає російська досліджувачка творчості Бориса Акуніна, «<...> при всіх історичних недоліках і белетристичних достоїнствах історичний цикл («Історія Російської держави» і «Вогняний перст») Бориса Акуніна на сучасному етапі важливий і актуальний <...> своєю поліфонічністю. Саме багатоголосся, багатоманітність точок зору і способів інтерпретації історії зараз дійсно важливо протиставити ідеологічній концепції «єдиного підручника» [7, 98]. На наш погляд, це твердження є досить логічним.

Підсумувавши все вище сказане, можна дійти до певного логічного висновку, що власне історичний проект Бориса Акуніна, як і його попередні детективні твори, викликав бурхливі дискусії та обговорення не лише серед літературознавців, а й істориків. Навіть велика кількість негативних відгуків може вказувати на той факт, що творчість Бориса Акуніна все ще залишається безумовною та значущою частиною літературного процесу початку XXI століття.

Мета статті – окреслити новий вектор розвитку творчості Бориса Акуніна, який вирішив відмовитися від детективного жанру та зануритися у власне історичну творчість, яка б орієнтувалася на викладенні основних історичних подій, які вплинули на розвиток Російської держави.

Виклад основного матеріалу. Багато героїв Бориса Акуніна успадковують риси класичних персонажів світової літератури, тоді як сам автор мимоволі повторює шлях Артура Конан Дойла, автора «Записок про Шерлока Холмса». Сам великий англієць, як відомо, обтяжувався своїм великим слідцем, який заважав йому проявити себе як автора серйозних (перш за все історичних) романів. Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона відомі практично кожному, вони стали воістину національними англійськими героями, про що свідчать і останні екранізації та сучасні адаптації творів А. Конан Дойла, зокрема серіал ВВС «Шерлок» 2010 року. Проте дуже небагатьом знайомі пригоди бригадира Жерара, які так і не були екранізовані.

Перші спроби Бориса Акуніна створити «власне історичний твір» датуються значно раніше, ніж вийшла друком його збірка «Вогняний перст». На наш погляд, автор давно намагається відійти від власне детективного твору, забути про розслідування тяжких злочинів, закінчити детективну кар'єру відомого слідця Ераста Петровича Фандоріна. Але читачі, або підписаний контракт на певну кількість творів, не дозволяють йому цього зробити. Тому роман «Чорне місто», у якому Фандоріна начебто вбили, не стане останнім. Більш того, Борис Акунін сам загнав себе у пастку в романах літературного циклу «Пригоди магістра», де розповідається історія нащадків Ераста Петровича. Автор повинен розповісти читачеві історію про дружину Єлизавету Анатоліївну та сина Олександра, майбутнього англійського баронета.

Остання збірка «Планета Вода» з циклу «Пригоди Ераста Фандоріна» вийшла цього року. Останні твори з цього літературного циклу, а саме «Весь світ театр» (2009), «Чорне місто» (2012), так само як і «Планета Вода» (2015), свідчать, на наш погляд, про авторське охолодження» до детективної тематики. Бориса Акуніна більше не цікавлять вбивства, бо починаючи з 2007 року Григорій Чхартишвілі активно захопився написанням творів, які не мають детективної основи (у 2007 році вийшов перший роман під псевдонімом «Анатолій Бруснікін», а наступного року з'явилася і «Анна Борисова»). Якщо Борису Акуніну (або Григорію Чхартишвілі) легко відмовитися від детектива як одного з найпопулярніших різновидів масової літератури, то любов до історії в ньому непереборна.

В 2005 році вийшли друком романи «Дитяча книга для хлопчиків», «Фантастика» та «Шпіонський роман» з нового літературного циклу «Жанри», в якому автор детективних творів Борис Акунін намагається створити альтернативну історію, власний погляд на події початку

XVII століття (доба Дмитра Самозванця), середини XX століття (перед початком Великої вітчизняної війни) та кінця XX століття (перехід від радянської до пострадянської доби). Борис Акунін намагається зробити акцент саме на історичних подіях, які зумовили розвиток країни. Це, так би мовити, авторська рецепція подій, які стали переломними для історії розвитку країни. На наш погляд, ці романи вказують на рішуче бажання Бориса Акуніна створити щось нове, на що й вказує назва «Жанри». Хоча всі ці твори майже не мають детективної інтриги, вони все ж таки більш орієнтовані на розважання, ніж на пізнання читачем історичного минулого. Це більш авантюрні романи, в центрі яких знаходиться певна пригода, а головними героями рухає азарт. Більш того, Ластік (Ераст Фандорін), Єгор Дорін та Роберт Дарновський Сергій Дронов це сукупний образ супергероя, покликаного врятувати світ, що є характерною рисою швидше відомого героя Яна Флемінга Джеймса Бонда. Борис Акунін навіть наділяє їх здібностями Супермена, який відрізняється від інших людей своїми надздібностями, що зайвий раз вказує на проміжний твір між авантюрно-пригодницьким романом та історичним романом.

Але Борис Акунін не зупинився на півдорозі. В літературному циклі «Жанри» він лише намітив наступні кроки в подальшій роботі. Перш за все він почав створювати твір, у якому б поєднувалися розвага з пізнанням, як це робив славетний Жюль Верн у своїх романах-поясненнях «В пошуках капітана Гранта», «Кругом світу за 80 днів», «Таємничій острів» та інших. Французький письменник обрав своїм «шкільним предметом» географію, яку намагався викладати у цікавій та доступній формі. Російський автор творів використав цей прийом заохочення у своєму романі «Дитяча книга для хлопчиків».

Борис Акунін довго йшов до створення власне історичного твору. Спочатку це були ретро-детективи, детективи на історичному тлі. Потім автор спробував відійти від детективної тематики, змінити жанр, що й призвело до появи нових літературних проектів під назвою «Автори» та «Жанри». В циклі «Жанри», більшість романів з якого вийшли друком у 2005 році, Борис Акунін намагається рухатися все в тому ж історичному напрямку, про що свідчать романи «Дитяча книга для хлопчиків», «Шпигунський роман», «Фантастика».

Наступним кроком у досягненні «історичної мети» став так званий проект «ЖЖ» (Живий Журнал) «Любов до історії», он-лайн проект, в якому автор вже веде прямий діалог зі своїм читачем, створюючи метатекст. Читачі авторського блогу мають змогу вступати в полеміку з автором, висловлювати свою згоду або заперечувати деякі його висловлювання. Це дає змогу письменнику залучити читача до спільного створення тексту, що виводить його на новий рівень. Борис Акунін знову оточує себе своїми «пронизливими читачами», цього разу назвав їх «Благородним зібранням», що зайвий раз вказує як на бажання автора похизуватися власними пізнаннями в галузі світової історії та культури, так і на намагання залучити до бесіди читача вдумливого, так звану офіс-інтелігенцію, якій не байдужі субстанціальні проблеми, що підіймає автор у своєму блозі.

Все це нарешті призвело до того, що Борис Акунін створив повноцінний історичний твір, який би не маскувався під детективною або пригодницькою оболонкою. Нарешті автор зміг або дозволив собі створити історичний твір, в якому на центральне місце вийшли саме історичні події та їх авторське тлумачення. Борис Акунін більш сумлінно підійшов до викладення історичних фактів, що завжди ставили йому за вину під час аналізу його попередніх літературних циклів. Цього разу він спробував зробити все за правилами, але обрав не певних історичних осіб, як то Олексій Толстой або Валентин Пікуль, а певну історичну добу.

Висновки. Російський міністр культури Володимир Медінський у своєму інтерв'ю зазначив, що останнім часом жанр історичного роману зазнав нового витку розвитку. Багато письменників займаються інтерпретаціями, стилізаціями та реконструкціями. Книги цього жанру діляться на дві групи: перші приділяють особливу увагу легкості та цікавості мови, другі акцентують увагу на власне історизмі. Серед авторів першого напряму, на думку В. Медінського, можна виділити Бориса Акуніна, а другого – Євгена Водолазкіна [9].

Подібно до багатьох знаних авторів детективних творів, Борис Акунін давно намагався відійти від досить щільного жанру детективу та створити щось більш масштабніше та складніше, вийти за щільні рамки вбивства-слідства-пояснення. Його

заповітною мрією та таємним коханням завжди була історія, яка має величезний вплив на розвиток особистості. Людина, яка не знає свого минулого, ніколи не побудує гармонійного майбутнього. Крім того, історія має циклічний характер, тому оволодіння цією наукою допомагає людині оцінити та правильно зрозуміти події сьогодення. Тому знаний літературознавець Григорій Чхартишвілі й намагається допомогти пересічним громадянам долучитися до таємниць історії, щоб не повторювати помилок минулого. Але початкове долучення до таємниць історії повинно бути цікавим, на що й звертає увагу В. Медінський, бо покликане привернути увагу якомога більшої кількості читачів.

Відомо, що масова література розрахована на пересічного читача, який не прагне зрозуміти, а прагне відсторонитися від повсякденного життя, забути його на якийсь час. На відміну від детективного твору, який подає читачеві певну головоломку для розгадування, історичний твір заставляє його переживати та відчувати події минувших днів, що змушує його замислитись над їх причинами та наслідками. На це й розраховує Борис Акунін, створюючи свої «власне історичні» твори.

Список використаної літератури

- 1. Акунин Б. Исторические романы [Электронный ресурс] / Борис Акунин // Любовь к истории (блог Бориса Акунина). 2013. 6 апреля. Режим доступа: http://borisakunin.livejournal.com/127016.html?page=4
- 2. Акунин Б. Как я стал Анатолием Брусникиным [Электронный ресурс] / Борис Акунин // Комсомольская правда. 2012. 13 января. Режим доступа: http://www.kp.ru/daily/25816/2795601/
- 3. Акунин Б. Новый Карамзин явился [Электронный ресурс] / Борис Акунин // Любовь к истории (блог Бориса Акунина). 2013. 20 марта. Режим доступа: http://borisakunin.livejournal.com/94544.html
- 4. Трускова Е.А. Романные циклы Бориса Акунина : специфика гипертекста : автореф. дис. ... канд. филол. наук / Трускова Екатерина Александровна. Екатеринбург, 2012. 21 с.
- 5. Овсиенко Т.В. Диагностирование личностных качеств авторов : гендерный и национальный критерии : дис. ... канд. филол. наук / Овсиенко Татьяна Владимировна. Ростов н/Д., 2010. 169 с.
- 6. Зайцев А. Скучная история Бориса Акунина [Электронный ресурс] / А. Зайцев // Православие и мир. 2013. 3 декабря Режим доступа: http://www.pravmir.ru/skuchnaya-istoriya-borisa-akunina/
- 7. Архангельская А.В. Древняя Русь в сборнике повестей Бориса Акунина «Огненный перст» / А.В. Архангельская // Материалы научной конференции «Ломоносовские чтения». Тезисы. Севастополь : OOO "Экспресс-печать", 2014. С. 98 99.
- 8. Корчагин П. Карамзин для бедных и ревнители официальной народности [Электронный ресурс] / Павел Корчагин // Научно-методический, культурно-просветительский журнал «Филолог». 2013. №25. Режим доступа: http://philolog.pspu.ru/module/magazine/do/mpub 25 541
- 9. Хотелось бы увидеть нового Алексея Толстого [Электронный ресурс] / Владимир Мединский // Вести. 2014. 17 февраля. Режим доступа: http://www.vesti.ru/doc.html?id=1293477&cid=460
- 10. Акунин Б. Любовь к истории / Борис Акунин: ОлмаМедиаГРупп, 2012. 304 с.

References

- 1. Akunin B. (2013). Historical novels (Boris Akunin's blog "Love to history"). Retrieved from http://borisakunin.livejournal.com/127016.html?page=4 (in Russ.)
- 2. Akunin B. (2012). How I became Anatoliy Brusnikin. Komsomolskaya pravda. Retrieved from http://www.kp.ru/daily/25816/2795601/ (in Russ.)
- 3. Akunin B. (2013). A new Karamzin has appeared (Boris Akunin's blog "Love to history"). Retrieved from http://borisakunin.livejournal.com/94544.html (in Russ.)
- 4. Truskova E.A. (2012). Novel cycles by Boris Akunin : specificity of the hypertext. Author's abstract : Yekaterinburg (in Russ.)
- 5. Ovsienko T.V. (2010). Diagnosing of authors' personal qualities: gender and national criteria. Manuscript: Rostov-on Don (in Russ.)
- 6. Zaitsev A. (2013). Boring history by Boris Akunin. Pravoslavie i mir (Orthodoxy and the world). Retrieved from http://www.pravmir.ru/skuchnaya-istoriya-borisa-akunina/ (in Russ.)
- 7. Arhangelskaya A.V. (2014) Ancient Rus in the collection "Fire finger" by Boris Akunin. Materialy nauchnoy konferentsii "Lomonosovskie chtenia" (Materials of the academic conference "Lomonosov readings"). Sevastopol : Express print, 98-99. (in Russ.)
- 8. Korchagin P. (2013) Karamzin for the poor and devotees of authoritative nationality. Nauchno-metodicheskiy, kulturno-prosvetitelskiy zhurnal "Philolog" (Methodological, cultural and educational journal "Philologist"). 25. Retrieved from http://philolog.pspu.ru/module/magazine/do/mpub 25 541 (in Russ.)
- 9. It would be nice to see a new Alexey Tolstoy (2014). Vladimir Medinskiy. Vesty (The news). Retrieved from http://www.vesti.ru/doc.html?id=1293477&cid=460 (in Russ.)
- 10. Akunin B. (2012) Love to history. OlmaMediaGroup. (in Russ.)

RYZHCHENKO Olga Sergiivna,

Candidate of Philological Sciences, Senior Lecturer Kharkiv State Academy of Design and Arts e-mail: eradis80@rambler.ru

HISTORICAL REVOLUTION IN BORIS AKUNIN'S OEUVRE.

Abstract. Introduction. It is peculiar to the modern literary process to step aside from so-called traditional genres and be orientated on creation of "intermediate" genres, like retro detective (historical mystery) or historical detective, fantasy or so-called "folk-history". Boris Akunin is a well-known author of retro detectives which provide him with admiration not only in Russia, but also far outside the territory of the country.

Detective oeuvre of the well-known literary critic Gregory Chkhartishvili, who writes under the penname Boris Akunin, is constantly paid attention by both critics and theorists of literature who study modern literary process trends as polyculture. Boris Akunin's creative activity is a significant phenomenon of modern middle-literature, without which it is impossible to make the complete picture of the mainstream of the literary process on the turn of the XX XXI centuries. But the analysis of the latest works of the known Russian writer Boris Akunin shows that he has lately tried to step aside from detective genre, creating so-called "monumental production".

Purpose. We have tried to define the new path of development of Boris Akunin's oeuvre who has decided to give up detective genre and become utterly absorbed in his historical works which are oriented on the description of key development of the Russian Empire.

Results. Lately the author has been oriented on creation of traditional genre, monumental production, a novel which would answer the call for all necessary specification and rules of the genre. The interviews of the author and his works can testify it. Moreover, Boris Akunin tries to create a manual on history, which would include both a theoretical section presented by nonfiction "The History of the Russian state", as well as its practical part – the collections "Fire finger" and "Boh and Shelma", which describe historical events in ancient Rus before Mongol period and Mongol Domination.

It took Boris Akunin quite a long time to create a really historical novel. First he wrote historical mysteries (or so-called retro detectives). Then the author tried himself in a different role and there appeared two new projects called "Authors" and "Genres". But still the author continued his research and as the next step in his creative endeavour he produced a new project combining cooperative work of him and his readers. His historical blog called "Love to history" let the author enlist the services of his "keen reader" which enforced him to start his monumental production. Boris Akunin tried to produce so-called two-sided creative work which would contain a documentary part and a fiction part. This combination would heighten readers' interest to historical studies.

Originality. The new project by Boris Akunin has caused hot discussion among not only literary critics but also historicians as well. The latter imputed the author a lot of faults such as liberal handling with historical facts and him being a layman in this field, boring narration and a lot of others. But still Boris Akunin's oeuvre is considered to be a vivid sample of modern literature and his works are still fiction rather than nonfiction, even his documentary part. So they should be treated like high quality historical fiction with all pros and cons.

Conclusion. The author himself has covered a very long path from a detective novel on the historical background to a monumental production, also making attempt to create both fiction and nonfiction. A considerable step on this way is an attempt of creation a metatext, engaging to work his permanent readers through so-called blog where Boris Akunin held a discussion concerning different historical events or figures with his readers. Lately the genre of historical novel has undergone a new round of development. A great variety of modern novelists try themselves creating different historical interpretations, pastiche or rehabilitations. As it is known, historical development is cyclical in nature and it is impossible to understand contemporary processes or build up steady future without knowing your past. And Boris Akunin has set himself the task of making his readers feel events of the past and with the help of it he makes them have causes and consequences of current situation on mind.

Key words: mainstream, middle-literature, modern tendencies of literary process, monumental production, traditional genre

Одержано редакцією 9.11.2015 Прийнято до публікації 22.12.2015